

نخستین گام بسوی اعجاز قرآن

❁ قرآن مرزهای « زمان ، و مکان ،
 رادار هم شکسته .
 ❁ قرآن يك معجزه روحانی است .
 ❁ » يك معجزه گویاست .

همه میگوئیم قرآن بزرگترین سند زنده حقایق پیامبر بزرگ ماست ، کتابی است فوق افکار بشر ، کسی تاکنون نتوانسته کتابی همانند آن بیارد و نخواهد توانست ، این کتاب يك « معجزه » بزرگ آسمانی است .
 ولی بچه دلیل قرآن معجزه است ؟ چرا مانند آنرا نمیتوان آورد؟ و چرا فوق افکار متفکران است ؟

آیا تنها شیرینی بیان و رسا بودن معانی آن دلیل اعجاز آنست یا جهات دیگری در کار میباشد ؟ یا اینکه همانطور که از بعضی از متکلمان که قرآن را درست ارزیابی نکرده اند نقل شده ؛ خداوند چشم و گوش و دلهای مردم را بسته تا نتوانند کتابی همچون قرآن بیاورند (۱)
 قرآن قانون اساسی اسلام ، و پر ارزش ترین کتاب آسمانی ، و برگزیده ترین یادگار پیامبر ما و گواه روشن صدق گفتار اوست ، راستی ما باید بفهمیم چرا قرآن معجزه است ؟
 مگر محتویات این کتاب بزرگ چیست که توانست در کالبد ملتی ورده جان بدمد و چنان روح و نشاط در آن محیط تاریک و عقب افتاده ایجاد کند که مسافتی را که با پای عادی در طی هزاران سال باید پیمود در مدت کوتاهی به پیمایند ، و تمدن خیره کننده آنها جهانی را باعجاب و تحسین وادارد و بسوی خود دعوت کند ؟ .

۱ - این عقیده را در اصطلاح « علم عقائد » عقیده « صرف » مینامند ، یعنی خداوند مردم را از مقابله بمثل ؛ در برابر قرآن مصروف و منصرف ساخته است ، و این عقیده بی اساس ترین عقیده ای است که در مورد اعجاز قرآن اظهار شده .

بسیاری از ما تصور میکنیم برای اثبات عظمت و اعجاز قرآن باید از عبارات صریح و روشنی که دانشمندان بیگانه درباره عظمت قرآن گفته اند استمهاد کنیم، در حالی که باید رمز اعجاز و عظمت این کتاب آسمانی را در خود آن جستجو کرد نه در خارج آن! همانطور که نزدیکترین راه برای شناخت ارزش يك داروی شفا بخش اینست که در روی خود آن مطالعه کنیم نه در گواهی پزشکان! اگر چه آنها هم بنوبه خود راهی است ولی راه دوری میباشد!

ما میخواهیم در این سلسله مقالات که تحت عنوان اعجاز قرآن انتشار مییابد با تفاق خوانندگان عزیز در درون جهان اسرار آمیز و پرا بهت خود قرآن سیر کنیم و اسرار عظمت و نشانه های اعجاز آنرا در خود آن بیابیم، شاید بتوانیم قرآن را آنچنان که هست در خود قرآن پیدا کنیم. چرا ما از میان تمام امور خارقالعاده ای که بعنوان سند زنده برای اثبات صدق گفتار پیامبر اسلام (ص) استدلال میشود «قرآن» را انتخاب کردیم و آنرا محور بحثهای خود در این قسمت قرار دادیم؟

جواب جمالی این سؤال راهمه میدانند که قرآن در میان تمام معجزات درخشندگی و امتیازات خاصی دارد؛ ولی شاید بعضی از مسلمانان باشند که نتوانند این امتیازات را تشریح کنند. در اینجا سعی شده امتیازات این معجزه جاویدان از میان سایر معجزات تشریح گردد، ولی باید اعتراف کرد که تنها این مقاله برای اثبات این حقیقت کافی نیست، بلکه توضیح کامل آنرا باید ضمن بحثهای مشروحی که در مقالات آینده درباره نکات اعجاز قرآن بمیان خواهد آمد مطالعه نمود.

رویه مرفقه این کتاب بزرگ آسمانی سه امتیاز روشن بر تمام معجزات و خارق عادات پیامبران گذشته دارد:

۱ - قرآن هر زد زمان «و مکان» را در هم شکسته.

کارهای اعجاز آمیزی که از پیامبران دیگر نقل شده عموماً در دایره محدودی از زمان و مکان قرار دارد. مثلاً اگر نوزاد مریم، عیسی (ع) در گاهواره سخن میگویی یا موسی (ع) بدون وسیله معمولی از دریای میگذرد این امور خارقالعاده در مداره معینی از زمان و در برابر عده خاصی صورت گرفته است، بنا بر این برای کسانی که شاهد و ناظر این جریانات نبوده اند جنبه «حسی» نداشته است.

البته در زمانهای نزدیک بزمان وقوع این حوادث؛ چون فاصله زمانی کم بوده و تعداد نقل کنندگان آن زیاد بوده اند ممکن است برای دیگران بصورت یک خبر قطعی و تقریباً نیمه

حسی، باشد ، باصطلاح دانشمندان حدیث جنبه «تواتر» داشته است .

ولی طبیعی است هر قدر فاصله زمان بیشتر میشود این حوادث کمتر نکند ترمی گردد ؛ تا آنجا که ممکن است امروز عده ای در اصل وقوع چنین جریاناتی رسماً تردید کنند ؛ و شاید ما هم اگر اخبار قطعی قرآن مجید در این باره نبود در بسیاری از این معجزات تردید می کردیم . چرا ؟ چون اینها روی نقطه معینی از نوار «زمان» و در دایره محدودی از «مکان» صورت گرفته و با پیچیده شدن این نوار از نظر ما دور شده است .

اما قرآن مجید این معجزه جاویدان و عالمگیر هیچیک از این دو اشکال را نداشته و ندارد ، در هر زمان و در همه جا بوده ؛ و خواهد بود ، ما از قرآن همانطور استفاده می کنیم که یاران پیغمبر اسلام (ص) استفاده می کردند ، این معجزه جاویدان بهمان قیافه ای که تقریباً هزار و چهارصد سال قبل در محیط تاریخ حجاز تجلی کرد امروز بر ما تجلی می کند ؛ بلکه گذشت زمان و پیشرفت علم و دانش بشری با امکاناتی داده که ما میتوانیم استفاده بیشتری از قرآن نسبت به مردم آن عصر بنمائیم .

بنا بر این قرآن مجید یک حادثه زمانی نیست که با گذشت زمان همچون معجزات پیامبران گذشته از نظر ما محو شود ، بلکه مافوق زمان و بیرون از دایره حوادث زمانی است و بهمین دلیل فاصله یک هزار و چهارصد سال هیچگونه اثری در روح اعجاز آن نگذاشته است ، جز اینکه بسیاری از حقائق آن در طی این مدت روشنتر از زمان نزول آن گردیده (چنانکه مشروحاً در مقالات آینده خواهد آمد) .

همچنین فاصله های مکانی نمی تواند تأثیری در وضع اعجاز آن داشته باشد ، کسانی که در حجاز زندگی می کردند بقرآن نزدیکتر از کسانی که در ایران و یونان و روم زندگی می کردند نبودند و فواصل طولانی مکانی کمترین اثری در وضع آن نداشت .

درست است که ما هنوز نتوانسته ایم (یا نخواسته ایم ۱) قرآن را بنام زبانهای دنیا ترجمه کنیم ، در حالی که مسیحیان تورات و انجیل تحریف یافته کنونی را که آثار فرسودگی از همه جای آن نمایان است به بیش از هزار زبان ترجمه و منتشر ساخته اند ، ولی در هر صورت قرآن لااقل بزبانهای زنده و معروف و مشهور جهان ترجمه شده است و چون غالب مردم دنیا بیکدیگر از این زبانها - یا بعنوان زبان اصلی یا زبان دوم - آشنائی دارند میتوانند از آن استفاده نمایند .

گرچه ترجمه های قرآن (حتی غالب ترجمه های فارسی ۱) با آن نواقصی که دارند

نمی‌توانند معرف وضع حقیقی قرآن باشند ؛ ولی همین ترجمه‌ها باز می‌تواند گوشه‌ای از عظمت و اعجاز آنرا آشکار سازد .

بنابراین باید گفت قرآن معجزه ایست که مرزهای «زمان و مکان» را درهم شکسته و با «ابدیت» پیوسته ، و بصورت يك معجزه «جهانی» و «جاودانی» درآمده ، بدیهی است يك دین جهانی و جاودانی باید يك چنین سند جهانی و جاودانی هم در اختیار داشته باشد !. این یکی از امتیازات قرآن .

* * *

۲ - قرآن يك معجزه روحانی است .

امور خارق العاده ای که از پیامبران گذشته بعنوان گواه صدق گفتار آنها دیده شده ، جنبه جسمانی داشته است ، شفای بیماران غیر قابل علاج ، زنده کردن مردگان ، سخن گفتن کودک در گاهواره و ... همه جنبه جسمی دارد و در حقیقت چشم و گوش انسانرا تسخیر میکند .

ولی الفاظ قرآن که از همین حروف و کلمات معمولی ترکیب یافته آنچنان معانی بزرگی در بردارد که در اعماق دل و جان انسان نفوذ میکند و روح او را مملو از اعجاب و حیرت میسازد ، و افکار و عقول را در برابر خود وادار بتعظیم میکند ، این يك معجزه ای است که تنها با مغزها و اندیشه ها و ارواح انسانها سروکار دارد ، و برتری چنین معجزه ای بر معجزات جسمانی نیازی بتوضیح ندارد .

۳ - قرآن يك معجزه زبانی و گویاست .

پیامبران پیشین همیشه همراه معجزات خود بودند ؛ و برای اثبات اعجاز آنها مخالفین را دعوت بمقابله بعمل میکردند ، در حقیقت معجزات آنها زبان نداشت و گفتار ایشان آنرا تکمیل مینمود. ولی قرآن يك معجزه گویاست ، محتاج بمعرفی نیست ، خودش بسوی خود دعوت میکند ، مخالفان را بمبارزه میخواند و شکست میدهد ، و از میدان مبارزه بیرون میآید ، لذا پس از وفات پیامبر اسلام ؛ همچون زمان حیات او ، بدعوت خود ادامه میدهد .